

APERITIFF

Publicație oficială a TIFF | #1 | 8-9 English pages
Vineri | 2 iunie | 2017 | www.tiff.ro

Regele Belgiei

Șarmul de
nerefuzat al
unei comedii
belgiano-
balcanice

Vă recomandăm
să purtați o ținută
adekvată unei seri
răcoroase.

Filmul ales pentru a deschide a 16-a ediție TIFF și inaugura cinefil seria de proiecții din Piața Unirii este un exemplu clar de comedie simplă și seducătoare, plină de lucruri fascinante și oameni scoși dintr-ale lor (calme și riguroase - avem ca protagonist un rege și curtea sa) și aruncați prin Balcanii dezlănțuiți.

Un rege care-și pierde țara. Nu-i cel mai original subiect și de la vechii greci până la Shakespeare (și mult după bardul elisabetan) a fost dramatizat cu amploare și oroare. Încăput pe mâinile unui duo regizoral cât se

poate de formidabil (Peter Brosens și Jessica Woodworth) devine subiectul unei comedii amar-bizare, centrate pe onoare și speranță, suprarealism ocazional și o abordare vizuală de mare excepție.

Povestea lui Nicholas al III-lea, Regele Belgiei (Peter Van den Begin) care află în timpul unei vizite oficiale la Istanbul că țara lui s-a dezmembrat, este un film de aventură exotico-balcanică, dotat cu protagoniști capabili să supraviețuiască teritoriilor de legendă și oroare de la capătul Europei. Regizat de un

duo cu sincere preocupări pentru cinema de artă, metafore și contemplație (la ediții trecute din TIFF le-am putut vedea *Antiplano* și *La cinquième saison*) voiajul Regelui nu duce spre vreo inimă a întunericului, ci spre un echilibru pe care îl atinge demnitatea umană a monarhului fără regat.

Micro-curtea regală itinerantă (un valet, directoarea de PR și șeful protocolului regal) servesc drept actori într-un fals documentar regizat de un britanic versat într-ale vieții, războiului și nu tot timpul în ale adevărului.

Concert Black Sea Sirens la Casa TIFF

Pe Sirenele de la Marea Neagră s-ar putea să nu le știți. Dar la fel bine este posibil să le fi auzit cântând un sortiment de neo-folk balcanic pre-industrial. Fie ca urmare a viziunii filmului din deschiderea TIFF 2017 (*Regele Belgiei*), fie din vreo formă de melomanie balcanistă. Pentru că doamnele și domnișoarele din Corul Sirenelor sunt bulgăroaicele care fac (parte din) complotul esențial pentru buna desfășurare a fugii regale de la Bosfor înspre peninsula italică. Rolurile din film le fac cu căldură și umor, pentru că așa și cântă piesele răscolite de prin alte vremuri sau stârnite din nostalgii după patosul folclorului de Balcani. Nu ratați concertul lor de la Casa TIFF, sâmbătă seara de la ora 21.00.

Interviu

Mihai Chirilov face clasicele recomandări ale filmelor și evenimentelor care nu trebuie ratate.

»Pagina 3

TIFF Blog

Într-o lume a filmelor după rețetă, TIFF are curajul să descopere povești noi.

»Pagina 7

Focus Slovenia

Slovenii livrează filme diferite și demonstrează potențialul de cinema național.

»Pagina 10

Cinematografele TIFF

→ CINEMA FLORIN PIERSIC

P-ța Mihai Viteazul, nr. 11

→ CINEMA VICTORIA

Bd-ul Eroilor, nr. 51

→ CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR

P-ța Lucian Blaga, nr. 1-3

→ PIAȚA UNIRII OPEN AIR

(Piața Unirii)

→ CERCUL MILITAR

Piața Avram Iancu, nr. 1-3

→ CINEMA CITY IULIUS

(în incinta Iulius Mall)

→ INSTITUTUL FRANCEZ CLUJ

Str. I.C. Brătianu, nr. 22

→ CINEMA DACIA MĂNĂȘTUR

Str. Bucegi

→ SOMEȘ OPEN AIR

Plaja Grigorescu

→ CINEMA MĂRĂȘTI

Str. Aurel Vlaicu, nr. 3

→ UNIVERSITATEA SAPIENTIA

Str. Calea Turzii, nr. 4

→ URANIA PALACE

Str. Horea, nr. 4

→ INFINITIFF

(Casa de Modă) Str. Barițiu, nr. 6

Un week-end de joacă la Castel

Dacă nu știe ce vrea să se facă atunci când crește mare, du-l la Bonțida în week-end.

Să construiești o casă cu ce găsește la îndemână în jurul lui. Sau mai bine să faci un *slime* gigant și pufos. Să învețe să dea primul ajutor, să cânte la frunză cu Nucu Pandrea sau, de ce nu, să devină direct rockstar. Acestea sunt doar câteva din activitățile destinate special copiilor și care vor fi parte a ediției de anul acesta în cadrul evenimentelor TIFF destinate copiilor și părinților, reunite sub marca Weekend, la Castel.

De-a lungul întregului week-end, revin atelierele creative, jocurile și spectacolele pentru

copii pe timpul zilei.

Seara, Bonțida va reprezenta grădina unde leii lui Noel Marshall se vor plimba în voie, dar și fundația unui *Metropolis* ridicată de bagheta dirijorului Stefan Geiger.

Sâmbătă, 3 iunie, de la ora 21:45, va fi proiectat la castelul Banffy primul și ultimul film

semnat Noel Marshall, *Sub asediul fiarelor/Roar* (1981). Filmul e catalogat drept „cel mai periculos film” făcut vreodată, deși regizorul e cunoscut după producția filmului *The Exorcist/Exorcistul* (1973). Niciuna dintre felinele sălbatice prezente în film n-a fost rănită, însă mai mult de 70 de membri ai echipei de producție au avut nevoie de intervenții medicale.

Duminică, 4 iunie, de la 21:45, Stefan Geiger și orchestra Filarmonicii de Stat Transilvania din Cluj-Napoca vor acompania o capodoperă a expresionismului german, *Metropolis* (1927) în regia lui Fritz Lang. Una dintre primele distopii science fiction ce nu trebuie ratată.

Proiecție-eveniment:
Povestea iubirii în satul Dâncu

La proiecția *Povestea iubirii* din satul Dâncu, de miercuri 7 iunie, ora 21.30, intrarea este liberă. Cei care doresc să beneficieze de transport din Cluj-Napoca spre satul Dâncu și retur trebuie să cumpere de la casierile TIFF, cu minimum o zi înainte, un bilet în valoare de 5 lei. Plecarea se va face miercuri, 7 iunie, de la Casa TIFF, la ora 19.30. Locurile sunt limitate.

APERITIFF

Redactor-șef:

Codruța Simina

Cosmin Popa

Cristi Mărculescu

Radu Meza

Redactori:

Andreea Bagita

Letiția Câmpan

Flavia Dima

Daniela Elena Drăgan

Anca Grădinaru

Daniel Iftene

Ion Indolean

Graphic design:

Carmen Gociu

Andrei Pastuhov

Tipărit la:

Compania de Producție

Tipografică

INFORMAȚII BILETE

→ Puncte de vânzare:

On-line pe www.biletmaster.ro și prin aplicația mobilă oficială a festivalului. Cinema Florin Piersic, Cinema Victoria, Cinema City Iulius, Piața Unirii, Cercul Militar, Casa de Cultură a Studenților și Casa TIFF (pentru invitați și persoanele acreditate)

→ Program: 09:00 - 23:00.

→ Prețuri:

● BILETE CUMPĂRATE CU ANTICIPAȚIE

(cu minim o zi înaintea proiecției)

Bilet de intrare obișnuit: **10 lei**Bilet pentru elevi, studenți și pensionari: **8 lei**

(biletul se cumpără în baza prezentării carnetului/legitimății de elev/student sau a talonului de pensie)

● BILETE CUMPĂRATE ÎN ZIUA PROIECȚIEI FILMULUI

Bilet de intrare unic (valabil pentru o singură proiecție) pentru toate categoriile de spectatori: **12 lei**.

● BILETE CU REGIM SPECIAL

Pentru copii și elevi: **8 lei**

(valabil doar pentru proiecțiile de film din programul EDUCATIFF)

Proiecțiile din Piața Unirii Open Air: **8 lei**Proiecțiile de la Cinema Mărăști și Dacia - Mânăștur: **8 lei**Concertele organizate la Casa TIFF: **15 lei**Bilet pentru evenimentele și proiecțiile de la Castelul Banffy, Bonțida; Concert Charlie Cunningham; Cine-concert *Lotte, mon amour: Povesti și Legende*; Cine-concert: The General, Trio Diאלة; Cine-concert: *Moartea obosită*; proiecția *Regii Manelelor*: **15 lei**Bilet pentru Ceremonia de deschidere, Concert Jozef Van Wissem, Concert Public Service Broadcasting, Proiecția specială în onoarea lui Alain Delon, Concert Loredana: **30 lei**Infinitiff. Bilet pentru Doom Room: **15 lei**. Bilet pentru VR Cinema: **10 lei**Proiecția *Povestea iubirii* (satul Dâncu, miercuri 7 iunie, 21:30) intrarea liberă. Cei care doresc transport din Cluj Napoca spre satul Dâncu și retur vor achita în avans la casierii, cu minimum o zi înainte, un bilet în valoare de 5 lei. Locurile sunt limitate.Bilet pentru Ceremonia de închidere: **50 lei****Accesul este gratuit la proiecțiile Someș Open Air.**

Public Service Broadcasting la TIFF

Sâmbătă, 3 iunie, ora 19.00,
Casa de Cultură a Studenților

Pentru calitatea trupelor care concertează anual la TIFF, festivalul poate concura și evenimentele muzicale internaționale. Un moment-cheie al ediției este concertul de mâine al trupei londoneze Public Service Broadcasting, un duo multi-instrumental și eclectic. Cunoscuți sub pseudonimele J. Willgoose, Esq și Wrigglesworth, cei doi artiști mixează și prelucrează fragmente din vechi cine-jurnale, transmisiuni radio-tv și de propagandă. Din 2016 Institutul Britanic de Film (BFI) le-a pus la dispoziție celor din PSB arhiva lor de filme. (L.C.)

Meet your DOOM ROOM

Mai sunt 27 de locuri disponibile pentru proiecțiile DOOM ROOM de mâine, 3 iunie. Nu rata unul din punctele cele mai fierbinți și pline de suspans ale ediției TIFF din 2017.

DOOM ROOM este o instalație multimedia cu elemente performative live și ficțiune VR în care protagonistul ești chiar tu. Grupuri de câte șase participanți legați la ochi intră într-o încăpere, unde îngenunchează și intră virtual în pielea unui vânător care ține în mână o inimă însângărată. Participanții parcurg un spectru de emoții și spații care le va face inima să bată mai repede. **ATENȚIE!**

Interzis accesul persoanelor sub 18 ani.

TIFF MAP

Găsiți în fiecare zi locațiile principale ale festivalului și o selecție de recomandări ale filmelor și evenimentelor importante ale zilei.

20:30
Cinema Florin Piersic
SISKA DELUXE

22:30
Cinema Victoria
ÎNTOARCERE LA CATIFEAUA ALBAȘTRA

20:45
Cercul Militar
AUSTERLITZ

Proiect cultural finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale

Proiect realizat cu sprijinul Primăriei și Consiliului Local Cluj-Napoca

PRIMĂRIA ȘI CONSILIUL LOCAL CLUJ-NAPOCA

Interviu

Recomandările lui Chirilov

Foto: Laszlo Raduly / life.ro

Anul acesta, TIFF pare să reflecte ceea ce s-a întâmplat pe scena civică din România, avem mai multe filme cu un conținut politic actual. Spune-ne mai multe despre asta.

Wow, începi tare. Bine spus "pare" – pentru că atunci când fac selecția nu-mi propun să bifez puncte pe ordinea de zi cum se face în Parlament. Altfel spus, nu mă interesează filmele care fac politică, ci acele filme care fie vorbesc despre lume și oameni dintr-o perspectivă politică, fie deconstruiesc mecanismele puterii, fie sunt politice fără a avea un conținut politic explicit. Există, de pildă, în program un documentar sugestiv intitulat *Politica, manual de instrucțiuni* al unui obișnuit al TIFF-ului, regizorul spaniol Fernando Leon de Aranoa, care descrie cauzele care au dus la nașterea unei mișcări politice fenomen, intrând în culisele partidului care a reușit să destabilizeze tradiționalul sistem bipartit spaniol. Fără menajamente, fără cosmetizări, fără abureli – pe lângă clasicele aspecte legate de strategiile de comunicare sau pregătirile pentru campania electorală, filmul nu se sfiște să expună și conflictele din interiorul partidului și dilemele morale pe care jocurile de putere le antrenează. Dincolo de orice posibilă asemănare cu criza politică din România, care, de altfel, ne-a dat ideea dezbaterilor de după proiecție cu politicieni autohtoni, filmul e unul teribil de captivant, fără nicio urmă de didacticism sau diplomație. Există, apoi, un alt documentar intens despre criza israelo-palestiniană, *Disturbing the Peace* (de Stephen Apkon și Andrew Young) care nu doar expune o situație aparent fără ieșire, ci și propune o soluție – care nu e

atât de utopică pe cât pare. *The Devil's Freedom* e tranșant în felul în care demască impotența politică a sistemului mexican, iar găselnița vizuală (atât victimele cât și tortionarii se confesează purtând niște ciorapi-mască) e realmente înfricoșătoare. La polul opus – să-i zicem caustic-amuzant – al spectrului, avem deschiderea cu suav-politizatul *King of the Belgians* și savurosul și ferocele *The Party* al lui Sally Potter, cu toată dubla semnificație a titlului și cocktail-ul său de politici – instituțională și sentimentală. Nu în ultimul rând, recomand unul dintre cele mai lungi filme din festival, apocalipsa revoluționară din *Ceux qui font les révolutions à moitiés n'ont fait que se creuser un tombeau* – peste 3 ore de poezie și electroșocuri, experimental, provocator și cum nu se poate mai relevant pentru vremurile agitate de proteste pe care le trăim.

Există și anul acesta un film care ne va provoca să ne regândim răspunsurile la întrebările esențiale?

Nu doar unul, ci mai multe – depinde care sunt întrebările esențiale pentru fiecare dintre noi. Pe mine, de pildă, m-au lovit în plex două titluri, unul mai diferit ca celălalt, dar ambele despre felul în care ne raportăm la trecut: trecutul istoric, în *Austerlitz*, și trecutul personal, în *All These Sleepless Nights*. În primul este vorba despre turismul de masă în lagărele de concentrare și completa inadecvare cu care revizităm și immortalizăm azi istoria – este un film despre condiția umană în era selfie-urilor. Cel de-al doilea lovește parcă și mai pervers, în special pe cei care încă nu și-au arhivat cores-

California Dreamin' (Nesfârșit)

punzător anii și derivatele adolescenței în hard-disk-ul formatat al memoriei afective.

Care e *Taxidermia* de anul acesta? (altfel spus, filmul-șoc al festivalului). Ce recomandări curioșilor sau iubitorilor de experiențe extreme?

Ca de obicei, majoritatea filmelor din secțiunea *Fără limită* vin la pachet cu un șoc, mai mult sau mai puțin "gestionabil", idem delicatosele picante din grupajul *Viva Erotica*, dar dacă ar fi să aleg doar trei experiențe extreme din tot festivalul, acestea ar fi: *Safari*, un film de-o cruzime perplexantă cum numai austriacul Ulrich Seidl poate să facă; comedia neagră britanică *Prevenge* (când ați mai văzut la cinema o mamă împinsă la crimă de fătul încă nenăscut care-i dă sfaturi din burtă?) și, incontestabil, *Playground*, debutul polonez din competiție – cu cât știți mai puțin despre el, cu atât va lovi mai tare.

Ediția 16 anunță și multe comedii în program. Care sunt filmele la care vom râde în hohote?

Pentru cine își mai amintește de umorul atât de special din comedia *Whisky* (Trofeul Transilvania, 2005), *Dolphins Go East*, regizat de Gonzalo Delgado (unul dintre coscenariștii de la *Whisky*), va fi un regal. Idem argentinianul *The Distinguished Citizen* (cel mai bun scenariu, Veneția 2016), danezul *Small Town Killers* (prima victimă a acestei comedii negre este corectitudinea politică) și amintitul *The Party* (umorul britanic face plici aproape în fiecare replică). Ar fi bine să fiți preveniți și la năzbătia muzicală inelabilă a lui Bruno Dumont despre copilăria Ioanei d'Arc, *Jeanette*. Și, evident, filmele din secțiunea tematică de la această ediție, *Alt.Rom.Com.* – dacă nu vă tăvăliți pe jos la umorul burlesc din *Lost in Paris*, e grav.

...dar cele la care vom plânge garantat (poate cathartic)?

A Fantastic Woman al copilului-teribil al TIFF-ului, chilianul Sebastian Lelio. *Dalida* – cine nu plânge la piesa *Je suis malade* are o inimă de piatră. *Atentamente*, documentarul columbian despre cei doi bătrâni de la azil care strâng bani pentru a petrece o noapte de intimitate într-un hotel, e absolut sfâșietor.

Cum de avem Slovenia printre focusurile de anul acesta?

Totul a pornit de la două filme foarte bune pe care le-am văzut anul trecut: *Nightlife* de Damjan Kozole, cineastul nr 1 al Sloveniei, premiat pentru cea mai bună regie la Karlovy Vary în 2016, și documentarul cu parfum conspiraționist *Houston, We Have a Problem!* Pasul urmă-

tor a fost să vizitez festivalul de la Portoroz, grație unei generoase invitații oferite de Slovenian Film Center (partener principal al Focusului de la TIFF), unde am văzut majoritatea producțiilor recente. E o cinematografie mică, relativ necunoscută, dar extrem de promițătoare, care merită expunere. În plus, am adorat scurtele sejur în Ljubljana, oraș pe care l-am perceput neașteptat de similar Clujului.

Care sunt experiențele-eveniment de la care nu trebuie să lipsim la această ediție?

Cine-concertele, extrem de variate la această ediție. Experiențele inedite din noul spațiu futurist de la fosta Casă de Modă din Cluj, botezat InfinitiTIFF, cu proiecțiile VR și traseul-surpriză din Doom Room. Retrospectiva dedicată cineastei ucrainene de origine română Kira Muratova – un "must see" pentru orice cinefil care se respectă, cu sau fără nostalgii pentru fostul cinema sovietic. Portretul dedicat artistului suprarealist H.R. Giger, creatorul monstrului din *Alien*. Tripla cine-gastronomică din secțiunea *Film Food* – altfel spus, ce vezi aia mănânci. Nu în ultimul rând, extravaganța indiană numită *Baahubali 2: The Conclusion* din Piața Unirii, în prezența regizorului S.S. Rajamouli.

Care este pentru tine Filmul acestei ediții?

California Dreamin' (nesfârșit) – primul și, din păcate, ultimul film al lui Cristian Nemescu, într-o proiecție comemorativă la 10 ani de la premiera de la Cannes, unde a primit premiul secțiunii Un Certain Regard. Tot în Piața Unirii, în prezența tandemul Răzvan Vasilescu – Armand Assante.

Într-un an cu multe subiecte politice fierbinți out there, competiția ediției se anunță – ca să te citez – „provocatoare și radicală”. Faith or coincidence?

Ne întoarcem, așadar, la prima ta întrebare. Într-adevăr, "politica" filmelor din competiție, rezervată autorilor aflați la prima sau a doua strigare cinematografică, este în mod constant una "provocatoare și radicală". Nu are neapărat legătură cu subiectele politice fierbinți ale zilei, chiar dacă *Land of the Little People* și *The One-Eyed King* se joacă deștept cu ele. Am mai spus-o, mă interesează în special acei cinești originali care riscă încă de la primul film pentru a-și face numele auzit. Dacă e să vorbim însă de formă sau conținut, atunci, într-adevăr, *God's Own Country*, *Hounds of Love* și *Simulation* aproape că se întrec pe sine la capitolul ăsta.

A consemnat Andreea Bagita

TIFF Guests

Celebritați din lumea filmului pe străzile Clujului

Prima zi de TIFF vine și cu prima ocazie de a alege sălile de cinema, filmele și evenimentele favorite din cadrul festivalului. În plus, o să vă fie mult mai ușor să recunoașteți regizori, actori și alte personalități din industria filmului, dacă îi căutați azi în mulțime pe cei de mai jos.

Jessica Woodworth

A scris și regizat *Regele Belgienilor*, filmul care va deschide oficial ediția de anul acesta a festivalului. Ea și-a început inițial cariera în televiziune, cariera sa cinematografică fiind caracterizată de colaborările cu regizorul belgian Peter Brosens, alături de care a realizat și filmul pe care îl veți vedea astăzi în Piața Unirii.

Nina Nikolina

Actriță și cântăreață de origine bulgară, aceasta are o dublă apariție în prima zi a festivalului, atât în filmul *Regele Belgiei*, cât și în fruntea corului „Sirenele de la Marea Neagră”. Cu o colecție bogată de realizări în plan muzical, Nina și-a făcut debutul în actorie în filmul pe care îl veți vedea astăzi, în Piața Unirii.

Peter Van den Begin și Titus De Voogdt

Cei doi actori din filmul *Regele Belgiei* vor fi prezenți, alături de regizoarea Jessica Woodworth, la proiecția din Piața Unirii. Ambii actori au o experiență bogată în spațiul televiziunii cât și în cinematografia belgiană.

Irina Marinescu

Creatoare de modă, s-a ocupat și de designul costumelor pentru filme precum *Poziția copilului*, pentru care a și primit o nominalizare la Premiile Gopo.

Carla Simon

De origine spaniolă, este regizoarea filmului *Vara lui 1993*, care este și debutul ei în lungmetraj. Producția rulează astăzi de la 18:00 la Cinema Florin Piersic.

Anne-Irène Kempf

A fost prezentă ieri în cine-concertul *Lotte, mon amour*, unde a acompaniat-o pe Christine Ott la percuție.

Rok Biček

Este regizorul filmului *Dușmanul clasei*, din categoria Focus: Slovenia. Pelicula s-a dovedit a fi un debut de succes pentru Biček, fiind selectată în 2013 să reprezinte Slovenia la Oscar, la categoria *Cel mai bun film străin*.

Jurnaliști invitați la proiecția de deschidere

Jurnaliștii Lucian Mândruță (gazda emisiunii *Interactiv* de la Digi FM) și Liviu Mihaiu, alături de realizatorul Andrei Gheorghe se numără printre invitații speciali care vor participa la proiecția de deschidere a TIFF, de vineri seara din Piața Unirii. Tot în public îi veți mai putea descoperi pe solistul trupei Vunk, Cornel Ilie, sau pe celebra Irina Margareta Nistor.

Documentar

Austerlitz. Însingurare și consumerism

Sergei Loznitsa e una dintre vocile sonore-percutante ale documentarului mondial. A făcut filme grele, dureroase, care obligă spectatorul să-și pună întrebări cu rezonanță despre propria viață. Cu *Austerlitz*, el continuă o serie, un proiect personal în jurul căruia își centrează existența, explorând durerea umană, ironiile și dramele istoriei, dezastrele derivate din orice exces.

Acest orașel marcat de evenimente s-a transformat acum într-un furnicar de imagini și turiști: lumea râde, vorbește la telefon, filmează, urlă, trăiește, e relaxată. Declanșatoarele aparatelor de fotografiat sună fără încetare. Aici, oamenii se comportă ca și cum

nimic nu s-ar fi schimbat, în timp, în viața lor și a orașului. Locul, solemn prin context istoric, a devenit isteric. E una dintre acele multe mecca europene destinate turismului, un spațiu pentru pelerinii de azi, dornici să consume. Orientat anti-sistem, filmul subliniază ritmul infernal și ipocrizia în care ne pierdem, cum-părând la nesfârșit excursii, tehnologie, modă. Suntem mulți, zgomotoși, ne-am pierdut pietatea. Vedem, în flux, în acest mecanism, felul în care o nenorocire este exploatată și devine produs. Un film despre necesitatea, devenită astfel responsabilitate, de a nu uita.

Ion Indolean

CURĂȚENIE DE 5 STELE.
ÎN REGIA LUI PERSIL 360 COMPLETE CLEAN

Persil. Susținător al spectacolului și al performanței.

#AegonProudSponsor

Asigurări de viață. Pentru situații prevăzute.
Și mai puțin prevăzute.

AEGON
Transform Tomorrow

Asigură oficial TIFF **TIFF.16**

**VREȚI SĂ VĂ EXTINDEȚI
AFACEREA INTERNAȚIONAL?**

SOLICITAȚI OFERTA PENTRU MAGAZINE ONLINE!

shipping.dhl.ro/ecommerce
email: ro_marketing@dhl.com
tel: 0751 305 015

De la un film de fantezie la o adevărată aventură

Plătește contactless în locațiile TIFF cu cardul tău Mastercard® sau Maestro pentru a te bucura de experiențele festivalului

Să trăiești experiența în loc să ți-o imaginezi: DE NEPREȚUIT™

card preferat

TV5MONDE LA TIFF 2017

5TH PRIX DE LA JEUNESSE DU MEILLEUR FILM FRANCOPHONE

TV5MONDE

TIFF 2017

Îngrozitorul atac al monștrilor cinematografici înalți de zece metri

Dacă anul trecut campania de imagine a transformat cinci clujeni din zone foarte diverse ale vieții în staruri precum Marilyn Monroe, Terminatorul sau Travis Bickle din *Taxi Driver*, iar acum doi ani se făcea referire la *Portocala Mecanică* a lui Stanley Kubrick, a 16-a ediție a festivalului omagiază unele din cele mai cunoscute filme horror ale tuturor timpurilor: *King Kong*, *Jaws* (Fălci) și *Alien* (care va fi proiectat ca parte a secțiunii retrospective dedicată artistului H.R. Giger).

Nu doar referințele la acești clasici ai cinemaului au stat la baza conceptului, ci mai ales imaginea Clujului – care este gazda celui mai mare festival de film din România și are potențialul de a (re)deveni un uriaș platou de filmare, grație școlilor de film din oraș și a interesului în continuă creștere a comunității cinematografice pentru această zonă. Nu în ultimul rând, campania omagiază trecutul cinematografic al Clujului și statutul său de cetate a filmului – în urmă cu mai bine de 100 de ani, Jenő Janovics (supranumit *Pathe*-ul maghiar) fonda la Cluj case și studiouri de producție cinematografică, transformând orașul într-unul din cele mai importante centre de producție

de film de pe teritoriul Austro-Ungariei.

Mihai Chirilov oferă câteva detalii despre felul în care a fost concepută ideea din spatele clipurilor: „Campania din acest an a pornit de la o idee simplă, dar cu potențial vizual fantastic: monștrii cinema-ului atacă Clujul. E vorba aici de creaturi iconice din așa-zisele monster movies, care își fac apariția grație efectelor speciale, în câteva dintre locurile emblemă ale Clujului, reproducând instantanee clasice, familiare amatorilor filmului de gen”.

De ce *King-Kong*, *Alien* și *Jaws*? Ne explică Anton Groves, coregizor și coscenarist al clipurilor: „Ni s-a părut că erau iconici, monștri care provin din filme clasice dar și ușor de realizat, așa cum trebuie într-un timp scurt. Ne-a fost teamă că nu vom putea construi, de exemplu, o machetă după *Alien* care să fie fidelă stilului lui Giger, așa că abordarea noastră a fost mai degrabă una sugestivă, decât să îi arătăm în prim-plan”.

Au existat și anumite încercări la care au fost supuși o parte din actori: Flavia Hodja a trebuit să cadă în apa rece a lacului de la Chios la 2 dimineața (și chiar dacă purta haine izolatoare, tot n-a fost prea ușor), iar Mădălina

Ghenea se afla spre finalul sarcinii, dar asta nu i-a afectat buna dispoziție și cooperativitatea.

O serie de actori importanți de pe scena filmului românesc joacă în sporturile pentru festival: Flavia Hodja, Olimpia Melinte și Crina Semciuc sunt victimele unui shark attack pe lacul din Parcul Central; Emilian Oprea are o surpriză destul de neplăcută când un Alien îi iese spontan din stomac după o porție de varză à la Cluj, iar King Kong o răpește pe Mădălina Ghenea și se suie cu ea în vârful Bisericii Sf. Mihail, imagine surprinsă și în posterul din acest an. (Legătura dintre cel de-al doilea și cel de-al treilea clip o face tânărul actor Alfredo Minea, în rolul unui băiat de serviciu, alimentând acea suspiciune clasică din istoria filmelor de suspans, potrivit căreia e vina servitorului.) Libra Film și Studioset au produs clipurile (Bogdan Crăciun fiind

producătorul seriei), regia și scenariul fiind semnate, pentru al patrulea an consecutiv, de Anton Groves și Damian Groves. Imaginea a fost concepută de David Lee, apoi montată de Bogdan Orcula, de sunet s-a ocupat Ștefan Crișan, iar compositing-ul îi aparține lui Călin Bogdacenco.

„Intenția noastră asta a fost – chit că sunt trei clipuri separate, să sugerăm că aceste atacuri ale monștrilor au loc în aceeași noapte. Vom lansa în curând, pe pagina de Facebook a TIFF versiunea întregă a filmului, unde clipurile se vor lega mult mai clar. Ideea era că actorii sunt în Cluj și sunt atacați cu o zi înainte să înceapă festivalul”

Anton Groves

Supernova

În umbra femeilor

Pierre face documentare. El crede în ele. Manon e căsătorită cu Pierre și îl ajută să facă documentarele. Ea crede în el. Mama ei îi spune că niciun bărbat nu merită să-ți sacrifice viața. Dar ea argumentează că nu e vorba de vreun sacrificiu, din moment ce ea a făcut o alegere. Pierre documentează istoria unui membru al rezistenței franceze din al doilea Război Mondial. E cel mai greu subiect cu care s-a confruntat până acum.

Manon e și ea acolo, pentru el. Are încredere că Pierre poate fi un cineast bun. Știe să

pună întrebările potrivite și să tacă îndeajuns de mult încât să scoată de la interviu exact ce vrea. Sunt doi oameni care își caută drumul. Pe acesta intervine și Elisabeth, o stagiara mai tânără, dar nu neapărat mai frumoasă decât Manon. E doar o atracție, o alternativă pe care Pierre o vrea, fără să-și piardă nevasta. Alege să le iubească pe amândouă. Dar Elisabeth îl dorește numai pentru ea. Așa că dă târcoale și află că și Manon are un amant. Lucrurile se complică în această dramă romantică tipic franțuzească.

Zilele Filmului Românesc

Fixeur. Totul de dragul senzaționalului

Stilul de cinema ales de Adrian Sitaru pentru a prezenta povestea din *Fixeur* se trage din filmul polițist francez pe care Jean-Pierre Melville l-a rafinat în anii '60. Câteva din proiectele importante semnate de Melville le puteți vedea la TIFF, în cadrul retrospectivei dedicate lui și invitatului special al ediției, actorul Alain Delon.

Transfocări, dialoguri fruste de tip ping pong prinse în mod dinamic, o așteptare grea, creată încă de la primele cadre, multă tensiune apăsătoare, o atenție sporită pentru un anumit joc al sugestiei derulat între protago-

niști, aparențe și subordonări sugerate natural în scene-limită, sunt elementele care compun *Fixeur*.

Radu este fixeur pentru France Presse. Adică le aranjează jurnaliștilor din hexagon întâlniri cu subiecți la care se ajunge greu sau deloc. Filmul prezintă micile „combinații” dintr-un orașel de provincie transilvănean, cu baroni locali, cu șmecheri periculoși. Este o ierarhie impusă cu băta.

Sitaru ia cazul unei minore proaspăt repatriată, abuzată, forțată să se prostitueze, apoi plasată într-un centru de filon ortodox. Pelicula îl poartă pe Radu prin tot procesul anevoios al găsirii și convingerii fetei de a spune în fața camerei ce i s-a întâmplat. Totul de dragul senzaționalului, pe care protagonistul începe să îl pună la îndoială. Numai că aceste dileme survin prea târziu. Roata norocului a fost deja pusă în mișcare...

Sastiseala selecționerului de cursă lungă

Da, poți muri de filme proaste. Încet, ca la Alzheimer. Ultimul stadiu al bolii se instaurează când ai uitat că ți-a plăcut vreodată cinema-ul. Regimul de multiplex te omoară cel mai repede (popcorn untos, nachos sintetic, Dolby surround asurzitor, 3D năucitor, super-eroi tembelizanți), dar și supra-doza de filme de artă poate fi dăunătoare, chiar dacă mai insidioasă. Arterele ți se înfundă de atâta mazăgă, creierul ți se infectează de la excesul de familii disfuncționale, iar sindromul prețiozității letale poate avea ca efect o neîncredere cronică în umanitate.

Peliculele europene nu mai sunt demult postulatul antidot la invazia hollywoodiană, ci-s la fel de standardizate, previzibile, plicticoase, doar că mai pline de ifose. Prea multe filme, prea puțin har. Revoluția digitală a democratizat mijloacele, nu și talentul. Ca să-mi înțelegeți mai bine pesimismul, trebuie să vă spun că abia ce am devorat o halcă masivă, deloc succulentă sau bine făcută, pentru preselecția TIFF și mi-a fost tot mai greu să strig „oau!”. Nu mai am entuziasmul de copil lăsat singur în magazinul de dulciuri, nu mai mușc din nada promovării deșănțate: nici numele regizorului, nici premiile nu mai sunt o garanție a calității. Reputația autorului a ajuns un cult fără substanță. Și cum că se face puțin cinema bun, criticii reacționează ca la testul Rorschach și văd capodopere acolo unde-s doar pete de culoare. Cât despre premii... să mulțumim exploziei de festivaluri care le-a demonetizat. Dacă faci un film cu subiect fierbinte (a se citi oportunist), la un moment dat, nu numai că va fi ales undeva, dar va fi și recompensat. Selecția festivalurilor e din ce în ce mai puțin aventuroasă,

pentru că sunt mulți bani și orgolii la mijloc, ceea ce înseamnă frică de pagube. Iată ce spune și Mihai Chirilov, directorul artistic TIFF, într-un interviu în revista *Cinemap*: „Majoritatea selecțiilor au început să arate la fel. Ni-mănuie pare că nu-i place să riște. Toți merg la sigur. Privilegiază autori consacrați, filme deja validate de alte festivaluri, eventual împoponate cu premii, și teme fierbinți ale zilei, ca să stea la adăpost, de teama de a nu fi acuzați că au făcut o selecție slabă sau că sunt insensibili la crizele globale. Lumea se ia prea în serios, iar ludicul și plăcerile vinovate au dispărut din programare. Nimeni nu-și asumă alegeri care ies din normă sau filme care nu au avut șansa de a fi selecționate în festivalurile mari. Un film ca Stockholm, de pildă, nu a fost văzut decât într-un festival național în Spania înainte de a fi la TIFF, unde a luat marele premiu. Ulterior, filmul a început să circule prin alte festivaluri, iar astăzi, regizorul are contract de trei filme cu Warner.”

Din toată bucătăria arthouse, nimic nu pute mai strașnic ca așa numita „budincă europeană” („european pudding”). Odinioară europenii se luptau între ei, acum se strâng să facă filme – un actor bancabil de aici, unul prăfuit de acolo, un peisaj scutit de TVA colea, un operator fișos de dincolo, bani de peste tot. Echivalentul cinematografic al Eurovizionii: împreună, pentru un kitsch absolut.

Ca selecționeer trecut prin ciur și dărmon, dacă aș putea să dau un sfat tinerilor care se apucă de cinema și apoi încearcă să atragă atenția festivalurilor, acela ar fi „dă-mi un pumn”. Chiar de la gong. Dă-mi un upercut care să mă trezească din amorțeală, care să

Vremea Crizantemelor

mă anunțe că mă așteaptă ceva interesant. Cu speranța asta inițială aș putea rezista până la final. Pentru că un lucru știu: dacă un film e prost în primele 15 minute, rareori se mai redresează. Și nu mă refer la ceva șocant, ci chiar la un schimb de replici vivace sau la o imagine intrigantă care să anunțe un fler vizual, cum a fost aceea a unei fete frumoase plutind diaphană și înecată într-o piscină.

Ce caut? Să fiu dusă în locuri necunoscute. Chiar dacă e vorba de un subiect banal sau super traficant, să pară nou. Nu vreau să știu de la

început ce mă așteaptă. Da, sunt greu de surprins, însă se mai întâmplă. Anul ăsta, *Vremea crizantemelor*, pelicula unui regizor ucrainian evasi necunoscut, m-a captivat din primul cadru printr-o stranietate a banalului și nu m-a dezamăgit până la capăt. Concentrat și răvășitor ca o nuvelă de Raymond Carver. M-am bucurat mult când Mihai, cu un apetit pentru risc încă intact, l-a ales în competiție. Pentru momente din astea, zici că merită.

Anca Grădinaru

Supernova

Ministerul iubirii. Cum să inovezi în tăieri bugetare

Comedie neagră, *Ministerul iubirii* se folosește de propriul subiect pentru a promova specificul idilic și frust al Croației. Krešo este un biolog bonom care nu-și găsește de lucru. Cu pilele socrului, reușește totuși să se angajeze într-un minister proaspăt format al cărui sarcină e una ingrată. Funcționarii lui trebuie să le depisteze pe vădulele de război care acum trăiesc în concubinaj cu altcineva. Acest statut le-ar anula pensia, iar guvernul încearcă, așa cum se pricepe, să își mai diminueze din cheltuieli.

Treaba la care se înhamă Krešo nu este deloc ușoară. În timp ce minte și inventează scenarii pentru a aduna probe, el încearcă să își dea seama dacă mai vrea să salveze ceva din propria căsnicie. Își străbate țara, frumoasă, însoțită, plină de masculi alfa gata-gata să se ia la harță. E o societate unde reflexele comuniste s-au estompat, dar încă se mai simt.

Când Krešo nu se mai poate delimita de sentimentele personale, iar metodele inventive de persuasiune ale vădulelor nu mai funcționează, el intră în impas.

Pentru ea
FESTIVAL înseamnă
o zi la școală.

În ORAȘUL FESTIVALURILOR trăiesc mii de oameni fără speranță.
Implică-te și TU pentru a le oferi o viață mai bună.
Află cum: 0743 702 009 | [f/beardbrotherscluj](#)

BEARD BROTHERS
PARTENER TRADIȚIONAL TIFF
trend communication

Interview

Mihai Chirilov: There are new experiences to be had in the futurist space of InfiniTIFF

Here are some recommendations from the festival's artistic director

This year's TIFF seems to reflect what happened in Romanian civil society: there are lots of films that work off current events. Can you talk more about this?

Wow, you're starting in high gear! Well, "seems" is the right word, because when I choose films I don't tick off points on the agenda like they do in Parliament. In other words, I am not looking for films that are directly political in some way. Rather I am interested in films that deal with the world and with humans from a broader political perspective by deconstructing power or engaging with politics without being explicitly political.

For instance, the program includes a documentary aptly titled *Politica, manual de instrucciones*, made by a return TIFF customer, the Spanish director Fernando Leon de Aranoa, and which looks into how a political phenomenon was generated, into the backstage, the genealogy of a movement which turned into a party that destabilized the traditional two-party system in Spain. No spin, no gloves,

no putting lipstick on a pig: in addition to the classic communication or campaign strategy issues, the film does not shy away from exposing the conflicts inside the party and the moral dilemmas that come with any power play. The film is captivating, neither didactic nor diplomatic — and is also, incidentally, relevant to Romania's political crisis, which gave us the idea of bringing in local politicians to engage with the film after the screening.

There is also another intense documentary about the Israel and Palestine, Stephen Apkon and Andrew Young's *Disturbing the Peace*, which goes beyond the usual position that the problem is intractable and proposes a solution that is only deceptively utopian. *The Devil's Freedom* is trenchant in unmasking the impotence of the Mexican political system. The visual device of having both victims and torturers wear stocking masks is terrifying.

At the opposite end of the spectrum, at the entertaining-caustic pole, we have the suavely political opening film *King of the Belgians* and the ferocious *The Party* by Sally Potter, which carries the double entendre of the title through a series of institutional and personal political cocktails.

Last but not least, I have to also recommend one of the longest films in the festivals, the revolutionarily apocalyptic *Ceux qui font les révolutions à moitiés n'ont fait que se creuser un tombeau* — over three hours of poetry and electroshocks, and experimental, challenging and impossibly relevant film for our new age of protest.

Is there a film this year that will challenge us to rethink answers to essential questions?

Not just one, several! But then it depends on each of us to figure out our own essential questions. I, for one, was hit hard by two titles that couldn't be more different from each other, but which deal each with the way in which we relate to our own past — in *Austerlitz* we are wrestling with a historical past, while in *All These Sleepless Nights* we are dealing with personal past. The first one looks at mass tourism to former concentration camps and at our total inadequacy when it comes to revisiting and memorializing history; it is a film about the human condition in the age of the

Safari

A Fantastic Woman

selfie. The second film is an even more perverse blow, especially for those who have yet to properly archive their adolescent searches in their emotional memory hard drive.

What is this year's *Taxidermia* — that is, what is the shock proposal of the festival? What do you recommend for the curious or for the lovers of extremes?

As usual, most of the films in the *No Limit* section bring along various kinds of shocks, some more digestible than others; same thing for the delicatessen in *Viva Erotica*. But if I were to choose only three extreme experiences in this festival, I would point out *Safari*, a perplexingly cruel film of the kind that only the Austrian director Ulrich Seidl can conceive; *Prevenge*, a black British comedy whose subject is probably unprecedented: a mother pushed to murder by her unborn fetus who speaks to her from the womb; and, without a doubt, *Playground*, the Polish debut in competition — the less you know about it, the better.

The 16th edition also has a lot of comedy. Where do we go to laugh out loud?

For those who remember the special humor of *Whisky* (which received the Transylvania Trophy in 2005), seeing *Dolphins Go East*, directed by Gonzalo Delgado (a co-writer on *Whisky*), will be quite special. Same with the Argentinian production *The Distinguished Citizen* (which got best screenplay in Venice last year), the Danish film *Small Town Killers* (a black comedy whose first victim is political correctness) and the aforementioned *The Party*, which crackles with British humor in each line). You should also be forewarned about Bruno Dumont's unclassifiable musical caprice about Joan of Arc's childhood, *Jeanette*. And, obviously, you also have the theme section this year, *Alt.Rom.Com*. If you don't find the burlesque humor in *Lost in Paris* side-splitting, you should get yourselves checked.

What about crying, perhaps of the cathartic kind?

A Fantastic Woman by TIFF's own enfant terrible, the Chilean director Sebastian Lelio. *Dalida* — only the stone-hearted will manage not to cry at the song *Je suis malade*. And *Atentamente*, a Columbia documentary about two old men in a hospice collecting money for one night of intimacy in a hotel, is simply hard-rendering.

How come Slovenia is among this year's country focuses?

It all started with two very good films I saw last year: *Nightlife* by Damjan Kozole, Slovenia's premier auteur who was awarded best director

in Karlovy Vary in 2016; and the conspiracy-flavored docu-fiction *Houston, We Have a Problem!* I took the next step and went to visit the Portoroz festival at the generous invitation of Slovenian Film Center (TIFF's partner for this year's focus section), and I saw most of the most recent productions there. It is a very small and little known industry which nevertheless is extremely promising and deserves broader exposure. Besides, I adored my short stay in Ljubljana, which I felt it is quite similar to Cluj.

What are the big events and experiences we should not miss this year?

The cine-concerts, which are quite varied this year. Then there are new experiences to be had in the futurist space organized in the old fashion center in Cluj, re-baptized for the occasion InfiniTIFF: VR screenings, the Doom Room trip, etc. Then there is a retrospective dedicated to the inter-bellum Romania-born Ukrainian director Kira Muratova — a must-see for any self-respecting cinephile, irrespective on your position on Soviet nostalgia. Then there is the portrait of H.R. Giger, the surrealist artist who fathered the monster in *Alien*. Then there is the feast for all senses in *Film Food*, which gives you the opportunity to eat what you see and hear. Finally, there is the Indian extravaganza *Baahubali 2: The Conclusion*, which we are projecting in the Unirii Square in the presence of director S.S. Rajamouli.

Which is the Film of this edition to you?

California Dreamin' (unfinished) — Cristian Nemescu's first and unfortunately last feature, which will have an anniversary screening 10 years after its Cannes premiere, where it won the *Un Certain Regard* section, also in the Unirii Square, in the presence of the acting duo Răzvan Vasilescu and Armand Assante.

In a year with many political topics bubbling up, the competition promises to be, as you once said, challenging and radical. Faith or coincidence?

And we are back to the first question! Well, the politics of directors on their first or second feature will always be challenging and radical. This has little to do with hot topics of the day, even if *Land of the Little People* or *The One-Eyed King* cleverly play on current events. Like I already said, I am interested mostly in the originality of filmmakers who bet the farm on their first film. But then if we move from content to form, *God's Own Country*, *Hounds of Love*, and *Simulation* go above and beyond in that respect.

Andreea Bagita

TIFF 2017

Giant Film Monsters Attack, or: On TIFF's 2017 Image

Last year's campaign turned five regular Cluj burghers into stars like Marilyn Monroe, Terminator or Travis Bickle from *Taxi Driver*, and two years ago we were referencing Stanley Kubrick's *A Clockwork Orange*. This year's edition of the festival pays homage to some of the best known horror movies of all times: *King Kong*, *Jaws*, and *Alien* (which will be screened together with the H.R. Giger retrospective).

The concept was based on more than classic movie references. It draws on Cluj's identity as the host of Romania's largest film festival and as a potential gigantic set not just for the film schools in town, but also for the film community, which is increasingly interested in the city. Last but not least, the campaign pays homage to Cluj's film past: over 100 years ago, Jenő Janovics, also known as the Hungarian Pathé, founded film studios in the city, turning

it into one of the most important production centers in the old Austro-Hungarian empire.

TIFF Artistic Director Mihai Chirilov says about the concept: "The campaign started from a very simple idea with fantastic visual potential: film monsters set loose in Cluj. Iconic creatures of the monster movie genre pop up as special effects in iconic Cluj locations, spoofing classic scenes familiar to so many genre movie lovers."

Why King-Kong, Alien, and Jaws? Anton Groves, co-director and co-writer of the spots says: "It seemed to us that these were iconic monsters who populate classic movies which were also easy to reproduce in the short time we are given for the project. We were afraid we would not be able to make a model based on *Alien* and true to Giger's film, so our approach was to suggest the monster, rather than show it in close-up."

Actors also had their own trials and tribulations: Flavia Hodja had to plunge in the freezing water of the lake near Chios at 2 am, which proved to be difficult even with a wet

suit on. Mădălina Ghenea was towards the end of her pregnancy, which made everything more difficult.

"Our intention was to suggest that the three attacks in the three videos happen on the same night, the night before the festival starts. We will soon upload the whole video to the TIFF Facebook page, so that audiences can see how the three spots are clearly linked," says Anton Groves.

A series of important Romanian actors show up in the festival spots: Flavia Hojda, Olimpia Melinte and Crina Semciuc fall victim to a shark attack on the lake the central park; Emilian Oprea has a rather unpleasant surprise when an alien monster breaks through his insides following a traditional Cluj-style cabbage meal with Ovidiu Crișan; and King Kong abducts Mădălina Ghenea to the top of St Mihail church — an image which is also this year's poster. The second and the third clips are connected by Alfredo Minea, a young actor playing a member of the service personnel, in the vein of the classic suspicion that, well, the butler did it.

Libra Film and Studioset produced the spots, with Bogdan Crăciun as series producer. The director and scripts are signed for the fourth year in a row by Anton Groves and Damian Groves. David Lee is director of photography and Bogdan Oracula edited his images, while Ștefan Crișan dealt with sound, and Călin Bogdacenco, with editing.

by Flavia Dima

SURPRINDE-ȚI
GUSTUL
PENTRU FILM
CU
Staropramen

Un gust deosebit se savurează cu măsură

TIFF
O EXPERIENȚĂ
— DIN COLECȚIA —
OAMENI & GUSTURI

Focus - Slovenia

Slovenia cu de toate

Focusul dedicat cinematografului slovene include filme de arhivă și co-producții, documentare și comedii de public, filme socialiste și experimentări dramatic-abstracte demne de „valul bizar” al grecilor.

Fiecare cinematografie națională își măsoară cum poate performanțele: premii și festivaluri sau spectatori și încasări, numărul de filme și numărul de piețe de distribuție. Singurul reper suficient de stabil pentru a da măsura și diagnosticul de bună sănătate ale unei industrii de cinema național: capacitatea de-a livra filme diferite. Slovenii par a puncta fix cum trebuie prin cele șapte filme propuse.

Valea Păcii, film de război din hât 1956 este semnat de France Štiglic, unul dintre favoriții croazetei canene de pe atunci. Un mesaj umanist, anti-războinic și curajul de a denunța oroarea totală a războiului prin cei trei protagoniști: un băiat sloven, o fetiță nemțoaică și un soldat american se întâlnesc într-o pădure în timp ce nemții ocupă orașele pe care americanii le bombardează. *Houston, We Have a Problem!* impresionează în cu totul alt fel. Documentarul lui Žiga Virc despre... programul iugoslav de explorarea a cosmosului este atât de incredibil, încât pare de-a dreptul mockumentar.

Dar da, Iugoslavia a avut un program spațial sublim prin simpla lui inexistență, pe care americanii l-au cumpărat contra unor sume considerabile.

Ce treabă are filozoful Slavoj Žižek cu tot tâmbălăul elucidați singuri, vizionând unul din *must-see*-urile ediției.

Alt mister care se cere elucidat este *Întoarcere la Catifeaua albastră*, documentarul co-produs de Slovenia despre vremurile și oamenii care mișunau pe platourile de filmare ale lui David Lynch.

Copacul regizat de Sonja Prosenc are multe tăceri și goluri și pare-a funcționa sub impactul puternic al noului cinema grecesc. Intelectual și abstractizat, dar capabil să formuleze o urmă de narațiune de tip cauză-efect, *Copacul* este o poveste de familie închisă în propria casă și deja terorizată de izolare, dar și incapabilă să înfrunte destinul potrivit.

Filmele de public sunt reprezentate de-o comedie cu hândrăi incapabili de nimic dar tocmai deveniți patroni de pizzerie (*Siska Deluxe*, simpăticuț) și thrillerul *Dușmanul clasei*, un studiu feroce și fascinant despre ură și frică pe care probabil cei mai norocoși dintre noi l-au prins proiectat prin festivaluri anii trecuți.

Cum tradiția cinemaului iugoslav include multe piese de rezistență cu puternice tematici anarho-socialiste, nu avea cum să lipsească și un film socialist. Cu *Inferno*, regizorul Vinko Möderndorfer filtrează voracitatea tranziției spre capitalism printr-un hubris demn de autori antici și oferă unul dintre cele mai fascinante jelanii anarho-nihiliste posibile.

Valea Păcii

Întoarcere la Catifeaua albastră

Fără limită

Immortality

De câte ori vezi un film înainte de a lua decizia dacă să între sau nu în selecție? Aceasta este întrebarea. Mi se pune periodic. De regulă, o dată - dat fiind numărul mare de filme înscrise la TIFF. La preselecția pentru această ediție, mi s-a întâmplat, totuși, să mă uit la un film de două ori. Și nu oricum, ci imediat după ce l-am terminat - l-am mai pus o dată. Și nu orice fel de film, ci unul de aproape două ore și jumătate. L-am selecționat din prima, dar m-am enervat că „m-a făcut” și am vrut să văd dacă își dezvăluie cumva secretele pe parcurs și n-am fost eu cu ochii în pașpe la prima vizionare.

Filmului îi zice *Immortality*, e regizat de un iranian (Mehdi Fard Ghaderi) și e o bravură stilistică de plan-secvență mamut, fără nici o tăietură mascată de montaj. Povestea, aparent anodină și demnă altminteri de volutele specifice unei soap opera, are loc într-un tren de noapte în care aparatul de filmat decupează destinele a șase familii care se intersectează pe culoare sau la vagonul-restaurant. Într-adevăr, e simplu să ignori detaliile care ulterior se dovedesc a fi revelatoare. Așa că atenție, pentru că știu că în timpul festivalului nu e timp pentru vizionări repetate: fiecare nume contează și tot ce vorbesc personajele la telefon e o piesă dintr-un puzzle care se completează la final. *Immortality* comprimă spațiul și dilată timpul cu o eleganță și subtilitate rare, plimbându-și personajele pe o misterioasă bandă Moebius care este Viața însăși.

Mihai Chirilov

Łódź-ul anilor '60, văzut de Krzysztof Kieślowski

Fotografiile legendarului regizor polonez Krzysztof Kieślowski (1941 – 1996), multipremiat la Cannes, Berlin și Veneția, și autor al celebrei trilogii *Trois Couleurs*, vin în premieră la Cluj-Napoca.

Este un eveniment de neratat pentru orice cinefil pasionat, care marchează 21 de ani de la moartea acestuia, expoziția apropiind publicului român de personalitatea marelui regizor, concepțiile sale despre cinematografie, precum și valorile după care acesta s-a călăuzit în munca de regizor.

Pregătită de fundația poloneză In Situ, curator al Arhivelor Creației lui Krzysztof Kieślowski, în parteneriat cu Institutul Polonez din București, expoziția cuprinde fotografii stradale realizate în perioada în care cineastul studia la Școala Națională de Film din Łódź, cea mai prestigioasă academie de film din Polonia. Ele surprind viața de zi-cu-zi în Łódź-ul

anilor '60, transmițând (deja, la început de carieră) imensa sensibilitate a regizorului față de emoțiile umane, transmițând o senzație de intimitate și apropiere față de celălalt.

Expoziția va avea loc la **Galeriile Minerva**, (str. Napoca nr. 16) și poate fi vizitată pe toată perioada TIFF, între orele 10:00 și 18:00. Intrarea este liberă.

Foto: Călin Ilea

Migrant Crisis. O expoziție Reuters

Criza refugiaților (și reprezentarea acesteia de către mass-media) continuă să fie un subiect aprins, la fel cum continuă și exodul oamenilor din fața războiului și a sărăciei extreme. În colaborare cu Reuters și Asociația Fotopia, expoziția *Migrant Crisis* reunește o serie de fotografii ale refugiaților care au străbătut continentul european în 2015. În 2016 a fost premiată cu celebrul premiu Pulitzer la

categoria *Breaking News Photography*.

Seria cuprinde fotografii realizate de Yannis Behrakis (câștigător în 2015 al premiului Guardian, Agency Photographer of the Year), Stoyan Nenov, Michael Dalder, Balogh László, Szabó Bernadett, Alkis Konstantinidis, Srdjan Zivulovic și Alexandros Avramidis. „Am arătat lumii ceea ce se întâmplă și publicului a început să îi pese. Acest lucru a arătat că încă mai există umanitate”, declara Behrakis pentru site-ul agenției Thomson Reuters.

Expoziția poate fi vizitată zilnic pe perioada festivalului, între orele 10:00 și 18:00, la **Galeriile Minerva**, (str. Napoca nr. 16). Intrarea este liberă.

Foto: Yannis Behrakis/Reuters

PALAZA DINTRE FILME NU-I TIMP PIERDUT. ÎNVESELEȘTE-TE ȘI ANTRENEAZĂ-ȚI
MINTEA CU O CURIOSITATE DIN ȘTIINȚĂ SAU PSIHOLOGIE

Fericirea, supărarea, tristețea, frica,
repulsia și uimirea sunt singurele
șase emoții care se pot exprima
universal, peste tot în lume.

REGINA MARIA
REȚEAUA PRIVILEGIU DE SANĂTATE

www.reginamaria.ro
Call Center: 021 5008

Program / vineri / 2 iunie

FLORIN PIERSIC

15:30 **Someș OpenAir**

Legea junglei (La loi de la jungle)

Antonin Peretjatko 100' / Franța [OR1]

18:00 **Supernova**

Vara lui 1993 (Summer 1993)

Carla Simon 96' / Spania [OR2]

20:30 **Focus Slovenia**

Siska Deluxe

Jan Cvitkovic 110' / Slovenia, Cehia, Macedonia, Italia [OR3]

CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR

16:00 **Proiecții speciale**

Imaginea de apoi (Afterimage)

Andrzej Wajda 99' / Polonia [OC1]

18:00 **Portret H.R. Giger**

Alien: Covenant

Ridley Scott 122' / SUA

Biotic

Zev Deans 2' / [OC2]

20:15 **Fără limită**

Criminali de provincie (Small Town Killers)

Ole Bornedal 88' / Danemarca [OC3]

VICTORIA

10:00 **3x3**

Eterna întoarcere acasă (Eternal Homecoming)

Kira Muratova 114' / Ucraina [OV1]

12:30 **Proiecții speciale**

Tăcerea mării (Le silence de la mer) 86'

O zi din viața unui clown (24 heures de la vie d'un clown) 18'

Jean-Pierre Melville / Franța [OV2]

14:30 **Fără limită**

Cei care fac revoluție pe jumătate își sapă singuri groapa (Ceux qui font les revolutions a moitie n'ont fait que se creuser un tombeau)

Mathieu Denis, Simon Lavoie 183' / Canada [OV3]

18:00 **Suspecți de serviciu**

Când se lasă întunericul (By the Time It Gets Dark)

Anocha Suwichakornpong 106' / Thailanda, Franța, Qatar, Olanda [OV4]

20:00 **Ce se întâmplă, documentarule?**

Cine o să mă mai iubească acum? (Who's Gonna Love Me Now?)

Barak Heymann, Tomer Heymann 86' / Israel, Marea Britanie [OV5]

22:30 **Focus Slovenia**

Întoarcere la Catifeaua Albastră (Blue Velvet Revisited)

Peter Braatz 86' / Germania, Slovenia, SUA [OV6]

CERCUL MILITAR

13:15 **Ce se întâmplă, documentarule?**

Mașinării (Machines)

Rahul Jain 71' / India, Germania, Finlanda [OW1]

15:45 **Focus Slovenia**

Copacul (The Tree)

Sonja Prosenec 90' / Slovenia, Italia [OW2]

18:15 **Supernova**

O viață (Une vie)

Stéphane Brizé 119' / Franța, Belgia [OW3]

20:45 **Ce se întâmplă, documentarule?**

Austerlitz

Sergei Loznitsa 94' / Germania [OW4]

UNIVERSITATEA SAPIENTIA

10:00 **EducaTIFF**

Flori galbene pe câmpia verde (Yellow Flowers on the Green Grass)

Victor Vu 103' / Vietnam [OA1]

12:00 **EducaTIFF**

Regele piticilor (King Laurin)

Matthias Lang 90' / Germania [OA2]

14:30 **Focus Slovenia**

Valea păcii (The Valley of Peace)

France Stiglic 90' / Iugoslavia [OA3]

16:45 **Retrospectiva Jean-Pierre Melville**

Armata umbrelor (L'armée des ombres)

Jean-Pierre Melville 143' / Franța, Italia [OA4]

19:30 **Focus Austria**

Supralumea (Superworld)

Karl Markovics 119' / Austria [OA5]

CINEMA CITY 3

17:00 **Focus Austria**

Jack

Elisabeth Scharang 97' / Austria [OX1]

19:00 **Supernova**

Extaz primordial (Original Bliss)

Sven Taddicken 102' / Germania [OX2]

21:30 **Fără limită**

Tom of Finland

Dome Karukoski 116' / Finlanda, Suedia, Danemarca, Germania, SUA, Marea Britanie [OX3]

CINEMA CITY 4

18:15 **Ce se întâmplă, documentarule?**

Libertatea diavolului (La libertad del diablo)

Everardo González 74' / Mexic [OV1]

20:00 **Supernova**

Neruda

Pablo Larraín 108' / Chile, Argentina, Franța, Spania [OV2]

22:15 **Umbre**

Răzbușare preventivă (Prevenge)

Alice Lowe 88' / Marea Britanie [OV3]

MĂRĂȘTI

19:30 **Supernova**

Profesoara (The Teacher)

Jan Hřebejk 102' / Slovacia, Cehia [OZ1]

DACIA MĂNĂȘTUR

18:00 **Ce se întâmplă, documentarule?**

Toate nopțile albe (All These Sleepless Nights)

Michał Marczak 100' / Polonia, Marea Britanie [OM1]

20:00 **Supernova**

Jurământul (The Oath)

Balthasar Kormakur 110' / Islanda [OM2]

PIAȚA UNIRII OPEN AIR

21:45 **Piața Unirii, Suspecți de serviciu**

Regele Belgiei (King of the Belgians)

Peter Brosens, Jessica Woodworth 94' / Belgia, Olanda, Bulgaria [OU1]

Deschiderea Oficială TIFF 2017

TIFF 2017 Official Opening

SOMEȘ OPEN AIR

22:00 **Someș OpenAir**

Tunelul (Tunnel)

Seong-Hun Kim 127' / Coreea de Sud [OS1]

INSTITUTUL FRANCEZ

22:00 **Ce se întâmplă, documentarule?**

Cu sinceritate (Atentamente)

Camila Rodríguez Triana 82' / Columbia [OF1]

Dalida – șanteuza tragică

Cinematografia franceză pare obsedată să facă filme despre cântăreți legendari, cu destine complicate, dacă nu de-a dreptul tragice, de la Serge Gainsbourg, la Claude François sau Edith Piaf (*La Vie En Rose*), așa că acum e rândul exuberantei depresive Dalida să aibă parte de-o ecranizare. Pelicu-

la e regizată de Lisa Azuelos, autoare care are reputația că e capabilă să creioneze personaje feminine puternice în filme ca *LOL: Laughing Out Loud*, iar diva e interpretată de Sveva Alviti, un model italian care-i seamănă frapant și e și foarte expresivă.

Viața turbulentă a divei e marfă pură de

biografie romanțată. S-a născut la Cairo, pe numele adevărat Cristina Gigliotti, pe 17 ianuarie 1933, într-o familie italiană de clasă mijlocie care a emigrat în Egipt din motive economice. Cu prezența ei distinctă și silueta filiformă, a câștigat coroana de Miss Egipt în 1954 și i-a atras atenția regizorului francez

Marco de Gastyne. Acesta a distribuit-o în filmul său din 1955, *Masca lui Tutankamon* și a convins-o să se mute la Paris. Dar n-a avut succes imediat, pentru că industria de film franceză era extrem de competitivă. Ca să se întrețină, a cântat în cabarete de pe Champs-Élysées. Aici l-a întâlnit pe Lucien Morisse, care îi va deveni soț și grație căruia va obține cetățenia franceză. Impresarul Eddie Barclay o ajută să-și lanseze cariera cu single-ul *Bambino* în 1956, un uriaș succes în Franța, unde s-a vândut în mai bine de 300.000 copii. A fost primul din seria de 70 de discuri de aur pentru Dalida. A fost adulată de nenumărați admiratori celebri, printre care Alain Delon, Charles Aznavour sau Claude François. Enigmatică, elegantă și carismatică, avea un simț special al umorului. Însă ascundea o mare tristețe, o depresie netratată și frustrarea că nu poate fi mamă: un avort pe care l-a făcut când avea 30 și ceva de ani, în urma unei legături pasagere cu un student, a împiedicat-o să mai aibă copii.

Câteva dintre relațiile ei au fost și ele dămate. În 1967, logodnicul ei, cântărețul italian Luigi Tenco s-a sinucis după ce duetul lor, *Ciao Amore Ciao (Bye Love, Bye)* nu s-a calificat la festivalul de la San Remo. Acesta a fost prima dintr-o serie de sinucideri ale celor apropiați: fostul ei soț Lucien Morisse, în 1970, prietenul ei, cântărețul Mike Brant, în 1975 și fostul ei iubit Richard Chanfray, în 1983. Toate aceste pierderi i-au zdrobit inima, dar i-au și îmbogățit muzica: piesele ei aveau o melancolie unică, profundă, devastatoare. La 54 de ani, depresia a copleșit-o și s-a omorât cu o mână de barbiturice, lăsând în urmă un bilet în care își scria „La vie m'est insupportable... Pardonnez-moi/ Viața mi-a devenit insuportabilă. Iertați-mă”. Acest gest fatal i-a accentuat corola tragică și a transformat-o într-o figură cult după moarte. Acum, un film larmoaiant, dar și exuberant, vine să revigoreze legenda.

Anca Grădinaru

Grow up.
Mercedes-Benz
Clasa A.

Finanțare asigurată de Mercedes-Benz Financial.
Cu Mobilo beneficiați de până la 30 de ani de mobilitate garantată.

Drive

www.mercedes-benz.ro/Growup

A 180 e – Consum max. de carburant (l/100 km) conform cu 80/1269/EEC: min. 3,7, max. 4,1. Emisii dioxid de carbon (g/km): min. 98, max. 107. Mașina din imagine este cu titlu de prezentare.